

نمونه سوالات درس دوم

۱. منابع تاریخی را تعریف کنید و منابع غیر مکتوب را نام ببرید.
۲. مأخذ (تحقیقات) را تعریف کنید.
۳. در رابطه با منابع نوشتاری مورخان اسلامی تاریخ جهانی را چگونه می نوشتند.
۴. در تاریخ محلی مورخان بیشتر بر چه مسائلی تأکید دارند.
۵. سفرنامه‌ها به کدام دلایل از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است و حاوی چه مطالبی هستند.
۶. نوشته‌های جغرافیایی به کدام علل اهمیت دارند و چه مطالبی را ارائه می دهند.
۷. متون نظم و نثر چگونه از منابع مهم تاریخی محسوب می شود.
۸. سیاست نامه‌ها و اندرزنامه‌ها چه مطالبی را در زمینه اداره کشور ارائه می دهند.
۹. نشریات از چه راههایی بر جامعه تأثیر فکری می گذارد و نیز چگونگی انتشار اولین روزنامه را در ایران کوتاه بنویسید.
۱۰. نشریات قدیمی به کدام علل، منبع پژوهشی ارزشمندی است.
۱۱. اسناد و منابع آرشیوی حاوی چه اطلاعات ارزشمندی است و روشنگر چه مسائلی است.
۱۲. محوطه‌ها و بناهای تاریخی چگونه از منابع و مراجع پژوهشی درباره گذشته‌ی یک کشور است.
۱۳. نمونه‌هایی از وسایل ساخته انسان را معرفی کنید و بنویسید چگونه اطلاعات بسیار مفیدی در اختیار مورخان قرار می دهد.

پاسخ سوالات مطروحه در س دوم

س (۱)

۱-۱ منابع به همه نوشته‌هایی گفته می‌شود که در زمان وقوع یک رویداد یا نزدیک‌ترین زمان وقوع

آن به ثبت

و ضبط آن رویداد پرداخته‌اند.

۱-۲ به تمامی آثار باستانی و تاریخی شامل بناها- ابزارها- اشیاء - سنگ نگاره‌ها- سنگ نوشته‌ها-

سکه یا هر وسیله که از گذشته به جای مانده است (منابع) تاریخی محسوب می‌شود. نکته : در بعضی از آثار

یاد شده خط نوشته‌هایی وجود دارند.

س (۲)

۲-۱ به همه تحقیقات و آثاری گفته می‌شود که مدت‌هایی از وقوع رویدادها و با استفاده از منابع پدید

آمده باشد.

س (۳)

۳-۱ مؤلفان این دسته آثار نگارش تاریخ جهان را از آغاز آفرینش عالم آغاز می‌کردند.

۳-۲ سپس به شرح زندگی حضرت آدم(ع) و دیگر پیامبران می‌پرداختند.

۳-۳ پس از آن تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دوره ساسانیان ختم می‌کردند.

۳-۴ این دسته از مؤلفان رویدادهای تاریخ اسلام و همچنین سلسله‌های ایران را تا زمان حیات خود

ثبت و ضبط می‌کردند.

س (۴)

۴-۱ انگیزه اصلی نویسندگان این دسته ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی - بیان ویژگیهای جغرافیایی و اقتصادی و زندگی نامه‌های مفاخر و مشاهیر محلی بوده است.

س (۵)

۵-۱ سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شود.

۵-۲ جهانگردان گنجینه‌ای از اطلاعات ارزشمند درباره تاریخ اجتماعی - فرهنگی و جغرافیایی تاریخی سرزمین‌هایی را که دیده‌اند به صورت سفرنامه ارائه داده‌اند.

س (۶)

۶-۱ نوشته‌های جغرافیایی اطلاعات بسیار با اهمیتی درباره آب و هوا - آداب و رسوم - وضعیت نظامی - پایتخت - حدود و سرحدات فرهنگ - نوع معیشت در بین حکومت‌های محلی ارائه می‌دهند.

س (۷)

۷-۱ متون نظم و نثرگونه مهمتر از منابع تاریخی محسوب می‌شوند. زیرا اوضاع سیاسی - اجتماعی - اقتصادی - عقاید دینی و فلسفی رایج در هر عصری در شعر شاعران و نویسندگان آن عصر انعکاس می‌یابد.

س (۸)

۸-۱ کتاب‌های سیاست نامه‌ای حاوی موضوعاتی درباره شیوه کشورداری - مناسبات حکومت و مردم - اند.

۸-۲ این آثار در خصوص اداره کشور - تشکیلات و نهادهای اداری - اقتصادی و نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند.

س (۹)

۹-۱ نشریات از طریق آگاهی بخشی عمومی تأخیرات فکری - فرهنگی - اجتماعی و سیاسی زیادی بر جامعه ایرانی گذاشته است.

۹-۲ اولین روزنامه را میرزا صالح شیرازی یکی از دانش جویان اعزامی به انگلستان با عنوان (کاغذ

اخبار) در تهران منتشر کرد. ((۱۲۵۳ - محمد شاه قاجار))

س (۱۰)

۱۰-۱ نشریات قدیمی منبع پژوهشی ارزشمندی در مطالعات تاریخی به شماره می‌رود. بسیاری از

احزاب - گروه‌های سیاسی و مذهبی نشریات مربوط به خود را دارند.

۱۰-۲ پژوهشگران با مراجعه به دین منابع سودمند می‌توانند دیدگاهها و مواضع مختلف آنان را

بررسی کنند.

س (۱۱)

۱۱-۱ اسناد تاریخی (آرشیوی) شامل کلیه مکاتبات حکومتی - فرمانها - معاهدات سیاسی - نامه‌های

شخصی و اداری و اسناد مالی و ... حقوقی شوند.

س (۱۲)

۱۲-۱ مکانهای تاریخی مثل غار حرا - کوه احد و یا دشت چالدوران هر یک بستر وقوع یک رویداد

تاریخی بشمار می‌رود.

۱۲-۲ آثار و بناهای تاریخی مانند میدان نقش جهان - مسجد گوهرشاد - به طور کلی آثار ساختمانی و

معماری نظیر کاخها - زیارتگاهها - مساجد و کلیساها - آب انبارها و شهرهای قدیمی از مهم‌ترین منابع و

مراجع پژوهش درباره گذشته دور و نزدیک محسوب می‌شوند.

س (۱۳)

۱-۱۳ انواع پوشاک - ابزارهای کشاورزی - وسایل حمل و نقل - اشیاء هنری - جنگ افزارها را شامل

می شود.

۲-۱۳ در مجموع تمام دست ساخته‌های انسانی بازمانده از گذشته گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید

و رسوم گذشتگان ما هستند که در اختیار مورخان می‌گذارند.

